

razna vinograjška in kmetijska dela; trs pa je sicer dobro dozorel, vendar pa je sploh slab in sem ter tje ga za tukajšnje grobanje ni svetovati. — Okrajna cesta, ki veže Ljutomer z Radgono uporablja se zavoljo Radgonske železnice vedno bolj; kdaj neki pa bo tisti žareči zmaj še le čez Mursko polje v Ljutomer letel? V duhu si ga že dolgo let tako lepo malamo in se vozimo po njem, kakor se pa kaže, še bo menda veliko vode prej po Muri steklo, kakor se bo naše upanje spolnilo; če bi se pa še celo ne zgodilo, potem bo pač naša obrt in trgovina v našem tako prijetnem kraju, namreč z zrnjem, našimi konji, izvrstnega angleškega plemena, potem žlahtnim sadjem in posebno pa še z vinom, ne da bi napredovala, le nazaj bo lezla in tako bomo mi za vselej ostali k steni pritiskani. Tedaj pa možje strokovnjaki na noge, da se vam izpolni želja, katere se že 10 let gojimo! Dne 27. novembra smo imeli, kakor ste poročali, tudi mi lepo naravno prikazen, namreč v večer je padalo z zvezd, kakor dež iz neba in to ravno o času, kakor so nam ga bile novine prej naznanile.

Iz Medborovnic na Koroškem. (Nemško-liberalno društvo delalcev je mrtvo dete.) Nekateri delavci v Borovljah so poklicali guvernike iz Celovca, da bi ustanovili „Arbeiterbildungsverein“. Zbralo se jih je kakih 40 v ta namen pri „Kirchbaumerju“, da so poslušali nauk in predavanje teh guvernikov. Potem so izvolili provizoričen odbor, da skuje pravila. Prizajemali so naš časnik „Mir“, kateremu smo vsi koroški Slovenci toliko zahvale dolžni, prav po lisjakovo. Največ navzočih pa ni zastopilo ničesar, ker so govorili visoko nemško. — Veseliti pa mora vsacega, kateri stoji pod geslom: vse za vero, dom, cesarja! ki bo čul, da se je to društvo, prostozidarskega, socialističnega mišljenja prej stegnilo, kakor se je ustanovilo, kajti skoraj vsi tisti „fortschrittlerji“ so šli naprej, tje v deveto deželo, kjer poper raste! Pametnejše bi storili, ko bi osnovali čitalnico, ali pa družbo sv. Cirila in Metoda. Kdaj jih bode enkrat pamet srečala, da nemško-liberalci niso naši prijatelji? Po celej rožnej dolini vršijo se zdaj srenjske volitve. Voljeni so sploh možje srednje sorte; najiskrenejši liberalci in matadorji pa hvala Bogu niso voljeni. Slovenski rodoljubi, ki so se možko potegovali za domačo reč, so vsi odborniki.

Iz Glinj na Koroškem. (Požarna bramba. Puškarija.) Tukaj smo napravili požarno brambo. V nedeljo zbrali smo se v gostilni pri „Hajnzeteju“ in vsi smo bili veseli, ko nam je gospod Colorič pravila bral po slovensko; potem smo se pa vpisovali. Povelje ali komanda bo tudi slovenska. Puškarija še nikoli ni tako slabo šla, kakor to jesen. Preveč

je deževalo in s tem je čas pretekel za lov. Prodajalci imajo že veliko v robi založeno; naročil pa čisto malo, pa še vojska je bila in za to zaprta pot doli v Srbijo in Bolgarijo. Delavcev je res veliko v Borovljah, dela pa malo. Mnogi že skorej si jesti niso več zaslužili! Pa ni nesreče brez sreče! Solnce je prisijalo pred njihova vrata! — Pisali so delavci iz mesta Steyr iz gornje Avstrije, da je spet dela tam in sicer veliko, če se pa s Kitajci pobotajo, potem ga bo na več, kakor 10 let. Ta teden je šlo blizu 100 puškarjev, celo oženjenih z družino v Steyr. Morda še več, kakor 100 jih pojde pa zdaj k novemu letu; vsak se koj odpravlja. Ta, ki je v Steyru, veliko zasluži, ni treba mu težko in dolgo delati, v soboto pa gotov denar; v Borovljah bode pa tudi dobro zdaj, ker bo veliko manj ljudi. Nekateri pojdejo tudi v Švico, ker je tam tudi veliko dela.

Od sv. Ilja v Slov. goricah. († župan.) Dne 12. t. m. je umrl kmet in župan Franc Uhl na Dobrenu. Županoval je skozi 15 let. Mož bil je izveden in poučen o dolžnostih in pravicah županstva. Kot srenjski predstojnik skrbel in opravljal je zvesto in natanko vse svoje dolžnosti, vsakemu radovoljno pomagal z besedo, kdor ga je za svet povprašal, zato pa je tudi bil spoštovan od vsakega človeka, kateri ga je poznal. Bodi mu zemljica lahka! Goričan.

Od sv. Barbare pri Vurbergu. (Nove orglje. Priporočba.) Več let so si že Barbarški farani želeli, da bi si v lepo, prostorno cerkvo tudi drugim napravam primerne orglje postavili. Ta želja se jim je pred nekaterimi tedni spolnila. Krasne orglje z dvajnostimi spremembami stojijo na svojem prostoru. Izrekam toraj zaslužno hvalo vsem domačim in unajnim dobrotnikom, ki so, brez malih izjemkov, z veseljem denarje darovali. To delo nam je gosp. Dominik Raktelj, orgljar v Mariboru, ne le samo po zvanju oblikoval, temveč tudi po lepo vbranim petji tako umetno in izvrstno izdelal, da se sme on vsem čestitim cerkvenim predstojništvom gorko priporočati.

Fr. Šuen, nadučitelj in organist.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V Graškem deželnem zboru je c. kr. namestnik, baron Kübeck, odgovoril na Raičevo interpelacijo zastran učitelja slovenščine na Mariborskem učiteljišču. Kaj? tega ne povemo radi, kajti če gre njemu kaj vere, godi se na tem učiteljišču vse popolnem prav in g. Raič kali le vodo, če mu tako ravnanje ni prav. Nihče nima o tej reči kaj govoriti, to spada samo — oblastim, seveda tistim, ki ne poznajo druga, kakor edino iz-

veličalne nemščine. Kjer dobre volje ni, tam je vsaka postava, tem bolj pa še vsaka beseda zastoj. V seji dne 15. t. m. sklenili so ustanoviti na Ptujski gimnaziji mesto učitelja za verozakon in slovenščino vkup. Poslanec gosp. Raič je dež. odboru ostre povedal zavoljo njegovega obnašanja gledé Slovencev na tistem zavodu. — V deželnem zboru na Kranjskem rešujejo se predlogi dež. odbora precej gladko, nemška manjšina še nadleguje sicer tu pa tam, ali brez vidnega uspeha. Za Dolenjsko volili so v drž. zbor z veliko večino prof. Šukljeja. — V Celovcu sklenil je dež. zbor, da dr. Hermanu izroči 500 gl. v ta namen, naj izda podučno knjigo za občinske pisarje. To ni krivo, ali bojimo se, da je ta sklep naperjen najbolj na občine v slov. krajih; za te bi po takem prišli le taki pisarji, ki so pred nemškutarsko komisijo skušnje naredili in bi tedaj le nemškutarjem na ljubo delovali. Neodvisnih slov. županov jelo je to gospodo biti strah. — V deželnem zboru v Gorici so prišli novi možje na površje in za to je v njem brhko življenje nastalo, upajmo, da se izvrši tamošnjim Slovincem na korist! — V Trstu so nazadnje vendar-le vpisali može petakarje v zapisnike volilcev, s tem pride marsikateri Slovenec do volilne pravice in tako utegne se laška irredenta počasi zmanjšati. Tega je sila treba, kajti dosihmal je tej gospodi že veliko bolj za laško kraljestvo, kakor za avstrijsko cesarstvo. — Na Hrvaškem odperajo se ljudem že oči, narodna stranka ali prav za prav magjaronška gubi čedalje več tal, neka srednja stranka se snuje, ona ima vsaj to za se, da je hrvatska in za to tudi avstrijska.

Vnanje države. Premirje med Srbi in Bolgari trpi djanjski, čeprav se ni še popolnem sklenilo, mednarodna komisija pa je baje že na poti, uravnat premirje in sestavljat pogojev za mir. V tej komisiji so vojaški zastopniki Rusije, Laške in Nemčije, od naše strani pa gm. Albori. — Srbski general Horvatovič je prevzel povelje čez vso armado, v govoru, s katerim je to vojakom naznanil, navdušuje jih za prihodnjo vojsko, mož se se toraj ne nadja v kratkem miru. Na bojišču je huda zima in je veliko snega padlo, to utegne obe stranki pripraviti voljniji za konečno premirje. — Nemški cesar Viljelm je že sila star, sicer je še trden, vendar pa se ga od časa do časa loteva medlevica. V pondeljek je celo pol ure ležal v nezavestju. — Francosko ministerstvo še zmerom nima od poslanske zbornice potrebnih denarjev privoljenih, da more zdržati Tonking. — Rusi gradijo v srednji Aziji železnico v Askabad. Železnica je v vojski silno važna, ali zgradba je težavniša, kakor še kedaj katere železnice. Proti bolgarskemu knezu Aleksandru še je Ruska vedno hladna, vsaj kakor je videti. — Na

Angleškem so volitve končane, liberalci imajo za kacic 82 glasov večine, če niso katoliški Irce zoper nje, sicer pa so v manjšini za nekaj glasov. Lehko se torej verjame, da bi Irce radi na svojo stran potegnili; kam pa se bodo le ti obrnili ali k liberalcem ali konservativcem, to še ni znano, najbrž na nobeno stran popolnem. — Laška vlada je po letu zasedla deželo Massauah ob Rdečem morju; sedaj jo zoper voljo Turčije uravnava, to pa blizo po istem načinu, kakor so naši Bosno in Hercegovino. — Iz Grške so kupili v Londonu dve vojni oklopnici (ladiji), delajo še tedaj zmerom priprave za mogočo vojsko zoper Turčijo.

Za poduk in kratek čas.

Gregor Jož. Plohel, doktor bogoslovja, dekan in nadžupnik Ptujski.

(Dajle.)

b) Gregor Plohel pa je skrbel tudi za gospodarstvo. — Kmet, kateri slabo gospodari; poslopja ob pravem časi ne pokriva; malih pogreškov mahom ne popravi; sebi ali gotovo svojim naslednikom uzroči obilnih stroškov, da jih slednjič niso v stanu zmagati, in pridejo sedaj znabiti celo na kant. Vsaka stavba ima, kakor trdijo v Halozah 3 smrtne sovražnike: curin, prhlín, podrtin; ako prvemu ne zabraniš vhoda v svoj hram, boš se naslednjih dveh težko ubranil. — Pred našim Gregorjem je bil v Ptuj nadžupnik grof Incagi, visoko žlahtni gospodje pa so včasih tudi slabi gospodarji, in tako je prišlo; da je Plohel pri nastopu našel številna poslopja Ptujске nadžupnije hudo zanemarjena in poprave potrebna. Pred ko je vse v dober red spravil, potrošil je 10.000 fl. To so sila obilni potroški, katere je radodarna roka Ptujskega nadžupnika tistokrat zamogla zmagati.

c) Gregor Plohel pa je bil tudi dober gošpod svojih podložnikov.

Nadžupnija Ptujška imela je po stari graščinski navadi podložnike razmetane po 14 farah, ti so morali različno desetino, gorno — od svojih pridelkov odračuniti. — Proti koncu minolega stoletja so se na Francoskem čudne reči godile; vročekrvni Francozi so ves državni in cerkveni red prevrgli; morili so brez usmiljenja vsakega, če je le sum na njega letel, da se ne zlaga z njihovimi nazori, še samemu kralju niso prizanesli: Ludovika 16. je narodni zbor 17. jan. 1795 na smrt obsodil in že 21. jan. t. l. je padnola njegova glava. Jako je zategadelj vreti začelo po celi Evropi; tudi v naši državi je bilo najti nezadovoljnežev, in tu pa tam so se začeli goditi neredi. Gregor Plohel se je zamogel pohvaliti: da je mej vsemi njegovimi po 14 župnijah raztrošenimi podlož-